

Примусова праця: як розпізнати й уникнути

З початку воєнних дій близько [7,7 мільйона](#) українців були змушені покинути домівки й переїхати в інші регіони України. Якщо це про вас і ви в пошуках нової роботи, дізнайтеся, як не стати жертвою примусової праці.

Відмовляйтеся від роботи, якщо мають місце:

- психологічний тиск і маніпуляції;
- переказ коштів авансом за надання послуг із працевлаштування;
- неофіційне працевлаштування;
- постійний нагляд, контроль із боку роботодавця;
- відмова показати реєстраційні документи;
- стислий строк надання згоди на роботу;
- завищена обіцяна заробітна плата;
- зміна умов праці в останній момент;
- вимога віддати комусь паспорт;
- договір із незрозумілими умовами праці;
- компенсація «понесених» роботодавцем витрат із першої заробітної платні.

Більше матеріалів на інформаційному порталі – https://pratsia.in.ua/forced_labour.php

Дотримуйтеся правил, щоб мінімізувати ризики примусової праці:

- тримайтеся групами;
- не сідайте до незнайомих автомобілів поодиночі;
- запишіть номерні знаки авто, котрим їдете, і перешліть знайомим;

- не віддавайте документи посереднику з працевлаштування, роботодавцю, іншим невідомим особам;
- зробіть копії важливих документів. Відправте близьким разом із нещодавно зробленою фотокарткою;
- не погоджуйся на неофіційну роботу;
- переконайтеся, що вам зрозумілі умови працевлаштування: обов'язки, робочий графік, розмір заробітної плати, медичне й соціальне страхування, відпустка й вихідні;
- перед підписанням угоди проконсультуйтеся з юристом;
- залиште рідним докладну інформацію про місцеперебування та розкажіть про подробиці роботи. Підтримуйте постійний зв'язок із ними, відразу повідомляйте про зміну місцеперебування;
- у підозрілих ситуаціях зверніться до поліції.

Маєте сумніви щодо запропонованої роботи та/або стали жертвою примусової праці? Звертайтеся за консультацією:

[Урядова гаряча лінія з протидії торгівлі людьми тел.: 1547](#)

[Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації \(Ла Страда Україна\)](#)

[тел.: 116 123](#)(з мобільного)

[тел.: 0 800 500 335](#)(з мобільного або стаціонарного)

Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації (Ла Страда Україна)

[тел.: 527](#)(з мобільного)

[тел.: 0 800 505 501](#)(з мобільного або стаціонарного)

Сервіс пошуку роботи для українців у ЄС

Міжнародна
організація
праці

Державна
служба України
з питань праці

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

ПРИМУСОВА ПРАЦЯ: як розпізнати та уникнути

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

Змушені шукати
роботу в чужому місті
або за кордоном?

Дізнайтеся, як
не стати жертвою
примусової праці

Докладніше про правила
безпечного працевлаштування

www.527.org.ua

Розроблено в межах Проєкту МОП «На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні», що фінансується Європейським Союзом.

ЯК РОЗПІЗНАТИ ПРИМУСОВУ ПРАЦЮ?

Кожна з цих умов може свідчити про примусову працю

Роботодавець запропонував вам гарні умови, які виявилися брехнею

Роботодавець свідомо затримує зарплату, щоб утримати вас на роботі

Вам обмежили свободу пересування

Вас примушують працювати понаднормово, за що не платять

Вас ізолювали від світу, змушують працювати у віддалених місцях без засобів зв'язку, під наглядом камер і охоронців

Вас змушують працювати в поганих і небезпечних умовах проти вашої волі

У вас забрали паспорт або інші важливі документи

Роботодавець залякує, використовує вашу вразливість у власних цілях

Вас загнали в борги й заставляють їх відпрацьовувати

До вас застосовують фізичне, психологічне насильство

НЕ ПОГОДЖУЙТЕСЯ НА РОБОТУ, ЯКЩО:

- ▶ На вас тиснуть і вимагають дати згоду негайно

«Охочих багато, чекати не будемо...»

- ▶ Вам пропонують працювати нелегально

«Не треба платити податки, тому зарплатня більша...»

- ▶ Не повідомляють назву або ім'я роботодавця та його реквізити

«Яке це має значення...»

- ▶ Вимагають віддати паспорт або інші документи

«Це потрібно для одержання дозволу, оформлення договору тощо...»

- ▶ Вимагають плату за працевлаштування

«Я маю компенсувати свої видатки на ваше працевлаштування і маю бути впевненим, що ви не передумаєте...»

- ▶ Не надають інформації, яку роботу треба виконувати

«Яка різниця, ваша кваліфікація не має значення, розберетеся на місці...»

- ▶ Пропонують явно завищену заробітну плату

«Це ексклюзивна пропозиція, тільки для вас, бо я відчуваю до вас симпатію...»

ЯК НЕ ПОТРАПИТИ НА ГАЧОК НЕПОРЯДНИХ РОБОТОДАВЦІВ?

Шукаючи роботу, дотримуйтеся важливих правил:

- ▶ Нікому не віддавайте документи та мобільний телефон
- ▶ Майте електронні копії документів, надішліть їх родичам
- ▶ Не пересувайтеся поодинці, тримайтеся групами
- ▶ Не сідайте в транспорт до незнайомих. У крайньому разі, сфотографуйте номер авто й надішліть знайомим
- ▶ Регулярно інформуйте близьких про ваше місцеперебування
- ▶ Шукайте роботу й житло через надійні джерела
- ▶ Погоджуйтеся лише на офіційну роботу за трудовим договором, написаним зрозумілою вам мовою
- ▶ У підозрілих ситуаціях звертайтеся до поліції

КОРИСНІ КОНТАКТИ: ГАРЯЧІ ЛІНІЇ*

Україна	Національна гаряча лінія з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів 0 800 505 501 527	
Молдова	Гаряча лінія з безпечної міграції й протидії торгівлі людьми, Ла Страда 0 800 777 77 (з Молдови)	Гаряча лінія MOM + 373 22 23 29 40
Польща	Гаряча лінія з протидії торгівлі людьми, Ла Страда +48 22 628 99 99 +48 605 68 77 50	
Румунія	Національне агентство з боротьби з торгівлею людьми +40 21 313 31 00 0 800 800 678	
Словаччина	Гаряча лінія для постраждалих від торгівлі людьми +421 800 800 818	
Угорщина	Національна кризова та інформаційна лінія +36 80 20 55 20	
Німеччина	Гаряча лінія Федерального управління з міграції та біженців +49 911 943-0	

Контакти профспілок у країнах ЄС: migration.profbud.org.ua

* цей перелік не є повним